No 1832

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 2 MEI.

AMSTERDAM, 30 April.

De strijd, die bij de aanstaande verkiezingen gaat gevoerd worden, is zuiver politiek. Men moge dien veel of weinig met de vooroordeelen der godsdienstige opgewondenheid kleuren; men moge de menigte aanvoeren onder banieren van godsdienstigen aard en met kerkelijke inzigten — niets zal beletten, dat de uitslag der verkiezingen slechts *politieke* rezultaten levere.

De eerste vraag, die zich hier voordoet, is deze: Kunnen de aanstaande verkiezingen op de bisschoppelijke quæstie eenigen invloed uitoefenen? Geen de minste. Waarom niet? Omdat de bisschoppen er reeds zijn. — Het *Handelsblad* heeft onlangs eene doodeenvoudige en stellige waarheid gezegd, toen het verzekerde, dat de bisschoppen niet behoefden te komen, dewijl zij er reeds waren. De heer Rochussen heeft daaruit kunnen opmaken, dat de door hem in de Tweede Kamer aangegevene onderscheiding tusschen *fait accompli* en *fait consommé* in dit geval doel en grond mist. — Maar zal de Paus op de kerkregeling niet terug komen? Wij antwoorden neen, dat zal Hij niet, en wij voegen er bij, dat kan Hij niet in de positie, die men *Hem* en *ons* gemaakt heeft. Wie eene andere verwachting heeft, bedriegt zich zelven. — Maar dan kan toch de Staat zich door de wet tegen de kerkregeling wapenen; zal menig bevooroordeeld Protestant denken en beweeren. Hij vergist zich niet minder. Neem, dat de verkiezingen *une chambre introuvable* voortbrengen, eene Kamer, die de heeren Groen en van Dam van Isselt aan 't roer zal plaatsen. Wat zal het uithalen? De Kamer zal hatelijke wetten kunnen maken, die twist en tweedragt in 't land bestendigen. Maar bewerken dat onze bisschoppen geen bisschoppen zijn — onmogelijk. Laten zij de Grondwet omverwerpen, de godsdienstige vrijheid aan banden leggen; niets van dat alles kan aan de kerkregeling iets af of bij doen. De katholieke hierarchie immers regelt slechts eene geestelijke magt, die waarde heeft voor het geweten van hen, die haar behoeven. Wat wil nu de Staat met wetten doen tegen eene geestelijke magt, die haar grond heeft in het geweten van de katholieke bevolking? Immers niets.

Derhalve hoe men de zaak keere of wende, welke ook de uitslag der verkiezingen van den 17 Mei zij, — dit gaat vast, dat de bisschoppelijke kerkregeling in alle geval ongedeerd blijft staan.

Maar als de verkiezingen van geen invloed kunnen zijn op de bisschoppelijke quæstie, wat zullen zij dan vermogen? Veel, oneindig veel; de *politieke* gevolgen van de verkiezingen zullen groot zijn. Naar onze overtuiging staan de konstitutionneele orde van het land, zijne stoffelijke welvaart en zijne rust op het spel.

Zijne rust. Is er iemand, die er aan twijfelt? Is dat niet zelfs de overtuiging van het gouvernement?

De stoffelijke welvaart. Is die niet naauw verbonden aan de rust? Maar er is meer dat de welvaart bedreigt. De jongste gebeurtenissen hebben niet alleen de godsdienstige [illegible] zij zullen ongetwijfeld ook de [illegible] onder al die partijschappen voor eenig gouvernement de tijd, om aan 's lands welzijn te arbeiden? Daarenboven, welk gouvernement heeft in de laatste 20 jaren zoo veel gedaan voor de groote stoffelijke belangen, als het afgetreden ministerie? Heeft men van het nieuwe ministerie dezelfde gunstige werking te verwachten? Wij betwijfelen zulks. Zoo al de partijschap, die het in 't leven riep, daartoe tijd en rust mogt gunnen; dan zou men daarop niet volkomen mogen rekenen. De heer van Hall als minister van Buitenl. Zaken, en de heer van Doorn als minister van Financien geven reden tot dien twijfel. Zij hebben immers blijk gegeven, dat zij in sommige gewigtige vraagpunten van kommercieel belang, andere beginselen zijn toegedaan, dan die het vorig kabinet volgde. Heeft de heer van Hall met den heer van Doorn niet de scheepvaartwetten afgestemd?

Maar de rust en de stoffelijke belangen daargelaten; dan blijft nog de konstitutionneele orde overig, die in gevaar verkeert. Wij nemen het programma van het gouvernement, zooals het daar ligt, en zoo men de godsdienstige quæstie daaruit neemt, die wij hebben aangetoond met de aanstaande verkiezingen niets te maken te hebben, wat blijft er dan nog overig? Eenige zinsneden, die juist niet veel beteekenen; als men daarvan uitzondert hetgeen over de *armenwet* gezegd wordt.

Wat de *armenwet* betreft, wij hebben haar bestreden minstens zooveel als iemand. Maar wij betreuren 't zeer dat zij niet aan eene publieke diskussie is onderworpen. De ontwerper zou haar hebben gewijzigd, of hij zou er over zijn gevallen, ook al ware zij door de beide Kamers onveranderd goedgestemd, wat evenwel niet te verwachten was.

Wij zijn geene onvoorwaardelijke lofredenaars van de *provinciale* en *gemeentewetten*; er is daarin meer dan één punt, dat wij hebben bestreden. Maar zijn deze beide organieke wetten lang genoeg in praktijk, om ze te kunnen beoordeelen? Zijn de rezultaten, die zij hebben opgeleverd, zóó schadelijk, dat daarvan eene kabinets-quæstie kan worden gemaakt? Wie durft het beweeren?

Ook wij bestrijden de *centralisatiezucht*. Maar geeft het nieuwe ministerie daaromtrent betere verwachtingen, dan het vorige? Wie de antecedenten van het ministerie van *behoud* en van het ministerie *burgerzin* kent, kan zich daarmee niet vleijen.

Het is moeijelijk te treden in beoordeeling van hetgeen omtrent de koninklijke prerogatieven gezegd wordt. Wij kunnen evenwel niet de bemerking achterwege houden, dat, wat er ook kome van de beloften van het nieuwe ministerie, de toezegging omtrent deze aangelegenheid gedaan, geen ander rezultaat zal hebben dat van eenige waarde is. Zonder twijfel zal het tegenwoordig gouvernement jegens den Koning niet anders handelen dan het vorig ministerie gedaan heeft.

Er blijft dus nog te behandelen overig de verklaring, dat de Grondwet zal worden gehandhaafd. Wij hebben dit met genoegen vernomen, al is het dat wij niet te veel op die verklaring rekenen. Wij betwijfelen de goede trouw van geen der nieuwe ministers en voeden de overtuiging, dat de verklaring opregt gedaan, regt heeft om als dusdanig te worden geloofd. Maar daarmee zijn wij niet gerust gesteld.

1° Het ministerie kan daags na de verkiezingen vallen. Wat dan?

2° Geheel de toeleg van de verkiezingen heeft op het oog, om eene reaktionnaire Kamer tot stand te brengen. Hoe ver zal die reaktie gaan, zoo men er in slaagt om een dusdanige Kamer te doen verkiezen? Zal die blijven binnen de Grondwet? Kan het ministerie daar borg voor spreken?

3° Veronderstel men blijft binnen de Grondwet, dan nog krijgt men eene politieke omkeering. Men zal niet blijven bij de wetten, waarvan in het programma spraak is. De kieswetten zullen ook aangerand en de census verhoogd worden, dat lijdt geen twijfel. Wie ziet daarvan de gevolgen niet in?

4°. Eindelijk de Grondwet is eene doode letter, zij kan haar zelve niet verdedigen. Zoo eene reaktionnaire Kamer daarmede de hand slaat, om haar bij wijze van [illegible] die men dan zal willen tot wet [illegible] heen?

Wij vragen zulks met des te meer huivering, omdat men de politieke reaktie onder eene godsdienstige tracht en zal trachten te verbergen, en men alzoo tot een doel gaat dat men niet kent, en juist daarom verder zal gaan, dan iemand verwacht.

Men make zich geene illuziën. De bisschoppelijke quæstie maskeert eene politieke.

Er is hier geen spraak en er kan geen spraak van zijn, of wij al dan niet bisschoppen zullen krijgen; want de bisschoppen zijn er en blijven.

Maar wat hier alleen te beslissen valt, dat zijn de rust, de welvaart en al de konstitutionneele regten van den Nederlandschen vrijen burger en ingezeten.

Aan de *N. R. Courant* worden allerlei onwaarheden uit 's Bosch geschreven. Mgr. de Aartsbisschop van Utrecht heeft geen koadjutor. De Eerw. Zeer Geleerde Heer Deppen, Hoogleeraar aan 't Seminarie van Haaren, is tevens de sekretaris van den Aartsbisschop. De Eerw. heer Deppen nu, is niet als koadjutor, want die is er geen, maar als gevolmagtigde van den Aartsbisschop te Utrecht geweest, om namens den Aartsbisschop, volgens de regelen van 't kerkelijk regt, bezit te nemen van het Aartsbisdom.

De tusschen den H. Stoel en het Haagsche Kabinet gewisselde stukken betreffende de katholieke Kerkregeling in Nederland.

I.

Wij hebben in onze twee laatste Nommers medegedeeld de in de *Staats-Courant* openbaar gemaakte stukken, gewisseld tusschen den H. Stoel en het afgetreden Haagsche kabinet, ter zake van de herstelling van het episkopaat in Nederland. Zonder eenige voorafspraak, ter beoordeeling bijv. van de motieven, welke geleid hebben tot de, met de diplomatieke welvoegelijkheid weinig overeenstemmende, openbaarmaking van deze stukken, haasten wij ons zoo beknopt mogelijk aan te wijzen wat met zonneklaarheid uit de openbaar gemaakte stukken rezulteert.

Opmerkelijk is de eerste zinsnede van de inleiding, die de stukken-zelve voorafgaat. Hare beteekenis en hare *portée* worden nog verhoogd door wat uit vele der dezerzijds overgelegde stukken blijkt: dat zij geschreven zijn ter voldoening aan de bevelen des Konings.

De bedoelde zinsnede luidt aldus:

»De Koning was altijd van meening geweest, en heeft zulks herhaaldelijk te kennen doen geven in antwoord op verschillende voordragten van den toenmaligen minister van Buitenlandsche Zaken, en adviezen van den Raad van Ministers,

»dat er geen verschil bestaat daarover, dat, volgens de beginselen der Grondwet, de Roomsch-Katholieke Kerk hier te lande de vrijheid heeft haren inwendigen toestand naar verkiezing te regelen, behoudens het toezigt der Regering tot behoud van orde en rust, en tot handhaving der wetten."

Omtrent het *regt* der Katholieken was derhalve geen verschil; wij mogen niet in gebreke blijven dit punt aanstonds te konstateeren. Dat het grondwettig regt van toezigt der Regering tot behoud van orde en rust, en tot handhaving der wetten, niet van preventieven maar slechts van repressieven aard is, behoeft geen betoog.

Zoo er echter omtrent het *regt* der Katholieken geen verschil was, daar was wel verschil omtrent »de vraag, hoe de nadere regeling van de Roomsch-Katholieke kerkelijke inrigting in het aanwezen zou worden geroepen.

»Met betrekking tot die vraag was verschil; en volstandig heeft Zijne Majesteit den aandrang wederstaan, die van den 4 Mei 1850 bestond, om het initiatief daartoe van wege Zijne Majesteit te doen uitgaan, hetgeen dan ook dien ten gevolge zelfs zijdelings niet heeft mogen geschied zijn."

Hieruit volgt dat het Z. M. niet behaagd heeft het initiatief te nemen, om aan hare katholieke onderdanen te geven het genot van hun overigens onbetwist regt op eene eigene kerkregeling.

Toen het nu dan Z. M. niet behaagde in deze het initiatief te nemen, werden betreffende de katholieke kerkregeling openingen gedaan aan het Haagsche Kabinet van wege den H. Stoel. De *Staats-Courant* zegt, dat de eerste officieele »den Koning bekende" opening geschiedde den 9 December 1851. De strekking der laatste tusschen aanhalingsteekens vermelde woorden schijnt niet duister. Het is alsof men te kennen wil geven, dat er verondersteld mag worden, dat er »officieele openingen" van wege den H. Stoel geschied zijn, die aan Z. M. den Koning onbekend zijn gebleven, die voor Z. M. den Koning verborgen zijn gehouden. Het komt ons voor, dat deze insinuatie niet minder beleedigend is voor den H. Stoel dan voor het afgetreden ministerie. Heeft zij eenigen grond, dan worden én de H. Stoel én het afgetreden ministerie in verdenking gebragt van zich aan lakenswaardige *tripotages* te hebben schuldig gemaakt. Heeft zij geen den min-

den grond, wat wij met nadruk durven beweeren, dan is de insinuatie van de *Staats-Courant* in de hoogste mate onbetamelijk en ongeoorloofd. Had zij echter eenigen grond, mag men dan niet vorderen, dat die grond in 't openbaar aangewezen worde.

Op den 9 Dec. 1851 werden dan de eerste officieele openingen betreffende de katholieke kerkregeling aan het Haagsche Kabinet gedaan van wege den H. Stoel, bij eene nota van Zijne Hoogw. Mgr. den Internuntius. Wij bespreken die nota en de verschillende gewisselde stukken in onze achtervolgende Nommers.

Betreurenswaardige verschijnselen blijven zich vertoonen in Nederland.

Algemeene verkiezingen zijn op handen. De gevolgen er van komen ter verantwoording van hen, die ze, in de gegevene omstandigheden, hebben durven aanraden.

Wat de op zich zelven reeds zoo bedenkelijke zaak nog bedenkelijker maakt, is het banier, dat het eerst door de orthodoxe fraktie van de bovendrijvende koalitie is opgeheven, naar aanleiding van den aanstaanden verkiezings-strijd.

Het parool zij niet, dus zegt haar orgaan, Roomsch of Onroomsch; zij niet Thorbecke of van Hall; maar zij Oranje onder of boven! »Het Oranje boven, schrijft het in een volgend Nommer, is aan de orde van den dag." De *Utrechtsche Courant* schijnt over te hellen tot het omhelzen derzelfde leus. Reeds spreekt het van »de Oranjegezinden" in tegenstelling van de Thorbeckianen; en hare *Amsterdamsche* zuster haast zich haar artikel over te nemen.

Waar moet dat heen? Waar moet het heen de Oranjevaan te vernederen tot de banier eener partij? Waar moet het heen, het Huis van Oranje te vereenzelvigen met het ministerie van Hall-Donker en te insinueeren: Allen, die bij de verkiezingen stemmen voor een ministerieelen kandidaat, zijn van het »Oranje boven;" allen, die hunne stem geven aan een anti-ministerieelen kandidaat, worden geacht in hun hart te wenschen: »Oranje onder!" Mijn God, is de Oranje-banier dan niet dierbaar aan alle Nederlanders? Mag zij dan aan het onbaatzuchtigst en talrijkst deel der natie ontscheurd en mag hare kleur tot leus eener koalitie gebezigd worden?

De organen der thans bovendrijvende koalitie houden niet op het aftreden van het ministerie-Thorbecke op de allernauwkeurigste wijze te motiveeren. »De levenskracht was er uit," zegt de een. »Het is bezweken onder de herstelde veerkracht der natie," roept een ander. Het moest aftreden, beweert het hevigst orgaan der koalitie, omdat het alle krediet verloren had. »Niemand meer, die in een fatsoenlijk gezelschap een woord ter verdediging van Thorbecke dorst zeggen." Zóó wordt het publiek misleid en op een dwaalspoor gebragt.

Neen, het ministerie-Thorbecke is niet afgetreden, omdat de levenskracht er uit was. Ook niet is het bezweken onder het koortsachtig getier van een deel der natie. Evenmin is het afgetreden, omdat het geen krediet meer had. Het had de meerderheid in de Kamers en de dankbare sympathie van bijna het gansche land voor zich.

Indien het is afgetreden, dan is het geschied ten gevolge van het onverantwoordelijk straatrumoer, verwekt door de lieden, wien de *Amsterdamsche Courant*, de *Fakkel* en de *Nederlander* ten organen verstrekken. Zij ruidden een deel der volksmenigte op, om van het geerbiedigd Hoofd van den Staat iets te eischen, dat, overeenkomstig de Grondwet, niet kon ingewilligd worden. Het ministerie-Thorbecke meende eerbiediglijk te kennen te moeten geven, dat die ongrondwettige eischen niet gevleid mogten zijn geworden. Van daar het konflikt; van daar de aftreding van dat ministerie.

Volkomen te regt zeide dan ook de *Arnhemsche Courant* dienaangaande het volgende: »Het ministerie is gevallen op grond van toepassing van een grondwettig beginsel. Het ministerie is gevallen, omdat het van het woord der Grondwet: »ieder belijdt zijne godsdienstige meeningen met volkomen vrijheid" en »aan alle kerkgenootschappen in het Rijk wordt *gelijke bescherming* verleend," eene levende en werkende waarheid wilde maken. Het ministerie is gevallen, omdat het aan Nederlandsche staatsburgers niet, op grond van sektevooroordeelen, een politiek, een staatsburgerlijk regt wilde onthouden."

Men verzoekt ons voor het volgende een plaatsje:

»De IJsselbode,

die een der eerste geweest is om wat in de laatste weken gebeurd is in het ware licht te stellen, had volkomen gelijk. Wat in de protestantsche wereld plaats had, was dat in 't »belang der kudden, waarover de leeraars tot herders zijn geroepen?" Neen, antwoordde de *IJsselbode*, dat was het in geenen deele; maar zij wilden omverwerpen »een bij velen hunner zoo gehaat, als bij de meerderheid der Natie hoog gewaardeerd ministerie". Zoo laat het zich ook verklaren, dat een man als prof. Vreede mede aan 't hoofd der beweging stond. Hoe zoo? »Het laat zich begrijpen, zegt de *IJsselbode*, dat Hoog- en Welgeboren, aan wier niet meer bemiddelde familien vroeger jaarlijksche gratifikatien van 2 tot 3000 guldens werden geschonken, alleen »*om hun fatsoen te kunnen houden*", gaarne een ministerie bemoeielijken, dat aan dergelijke verspillingen van 's Lands gelden paal en perk stelde; zoo ook dat sommige Hooggeleerde Heeren zich nog ergeren over de besnoeijing van zeer vermakelijke, maar even kostbare als onvruchtbare Instituten." Droevig misleid volk van Nederland, weet ge nu, waartoe gij u als een blind werktuig hebt laten gebruiken; toen gij het oor leendet aan al die groote, jammerlijk misbruikte en tot walgens toe herhaalde woorden, met welke men uw bloed aan 't zieden zocht te maken, die woorden van »tachtigjarige oorlog," van »'t goed en bloed der vaderen," van »inquisitie," van »auto da fé's;" van »de schimmen der vaderen," altemaal dingen, die bij 't aanhangig *débat* volstrekt niet te pas kwamen? Gij liet u toen gebruiken, ter wreking van de opheffing van het K. N. Instituut, dat Gij naauwelijks bij name kent; gij liet u toen gebruiken, om aan de niet meer bemiddelde familien van Hoog- en Welgeborenen de jaarlijksche gratifikatien van 2 tot 3000 gulden, welke zij vroeger genoten, op nieuw uit 's Rijks schatkist, dat wil zeggen: uit uwe eigene beurzen, terug te bezorgen: wat dunkt u daar thans van? Vindt ge niet dat het toch te erg is geweest, gelijk men u heeft beet gehad?"

De vorm, waarin het bovenstaande is gekleed, moge wat ruw zijn. Er is daarin toch een grond van waarheid, die, wij vreezen het, bij de heerschende verblindheid, niet genoeg gewaardeerd wordt.

Men leest in de *IJ- en Amstelbode*:

»Wee hem, door wien ergernis ontstaat! en ditmaal zijn het de Katholieken niet, die ze gegeven hebben. Zij vorderden wat hun toekwam, wat de wet hun waarborgde, zij handelden dus in alle opzigten wettig, gelijk dit aan goede ingezetenen betaamt. Een Protestant protesteert wel en te regt tegen onregt, maar wat hij beloofde, moet hij eerlijk nakomen."

De *Kölln. Zeitung* zegt in een hoofdartikel over Staat en Kerk in Nederland:

»Het moet voor verstandige Protestanten inderdaad zeer beschamend zijn, wanneer zij hunne geloofsgenooten, die in de zestiende eeuw en sedert altoos aan de Katholieken verweten, dat deze in den geestelijken strijd den wereldlijken arm te hulp riepen, terwijl zij het Protestantismus steeds als eenzelvig met geloofs- en gewetensvrijheid uitbazuinden, thans zoo dikwijls op klagenden toon de hulp van den Staat komen inroepen.

»Nog erger beschamend is het wanneer liberale staatkundigen door Jezuitenvrees overvallen, al hunne beginselen vergeten. »Burgerlijke en godsdienstige vrijheid voor de geheele wereld," was hunne leus, zoolang zij geloofsvrijheid voor zich zelven verlangden; zoodra zij echter die hooggeprezen vrijheid aan anderen moesten verleenen, kropen zij als slakken in hun huisje.

»De policie werd met smaad en hoon overstelpt, zoodra zij zich in strijd met den duidelijken letter der Grondwet op aloude bepalingen beriep; maar als er een katholiek geestelijke met gendarmes over de grenzen wordt gevoerd, dan wordt aan de bestaande verordeningen en aan het gansche Mecklenburgsche archief weder regt en kracht toegekend.

»Filosofen, die zich nooit om de Evangeliën bekommerd hebben, ontwikkelen tegenwoordig diepzinnige denkbeelden over den »Evangelische Staat."

»Macaulay wordt als eene *openbaring* geprezen; men vergeet alleen maar dat het diezelfde Macaulay is, die zoo schrander heeft uiteengezet, dat het even zoo groote onzin is te spreken van een »protestantsche staat," als van van een »protestantsche kookkunst!"

Men schrijft uit Rotterdam dd. 27 April aan de *Emancipation Belge*:

»De zonderlinge toestand waarin wij ons bevinden, heeft eene nieuwe wending genomen. Wij vernemen heden dat de Koning de Tweede Kamer ontbonden heeft. 't Was voorzien, omdat men al wat vreemd is en buiten den regel loopt, verwachten moet. Desniettemin vraagt iedereen hoe het gouvernement ooit zulk eenen maatregel zal kunnen regtvaardigen, waarvoor geen billijke grond te vinden is, en die ongetwijfeld onvoorzigtiglijk de straatbeweging weder zal gaande maken, op het oogenblik dat zij naauwelijks bedaard is.

»De ontbinding der Kamer op raad van het ministerie van Hall-Donker, kan redelijker wijze niet gemotiveerd worden. Volgens de Grondwet kan de ontbinding der Kamer plaats hebben bij een bestaand verschil tusschen het Kabinet en de Wetgeving. Bestaat er zoodanig verschil? 't Is ons niet bekend. Zekerlijk had het ministerie-Thorbecke wel eene groote meerderheid in de Kamer. Men kan daaruit opmaken dat het ministerie van Hall, 't welk geen grond heeft waarom het bestaat, tenzij het zich openlijk vijandig verklare aan de beginselen, welke het land bij uitstek in Thorbecke bewonderde en verwezenlijkt zag, in de Kamer niet eene gelijke meerderheid zal vinden die het ondersteunde.

»Doch van den anderen kant streed de heer van Hall, bij de jongste diskussien over de bisschoppelijke kwestie in de gelederen der meerderheid, en die meerderheid hechtte hare goedkeuring aan eene orde van den dag, voorgesteld door den tegenwoordigen minister van Financien, van Doorn. Blijkt het alzoo niet feitelijk dat er veeleer overeenkomst dan verschil bestaat tusschen het kabinet en de wetgeving? Zeker is het in allen gevalle dat er niets blijkt van een verschil tusschen de geinteresseerde partijen, dat er nogtans dient te bestaan om aanleiding te geven tot zulk een gewigtigen en zoo hagchelijken maatregel als eene ontbinding der Kamer is. Bijaldien het gouvernement zich stipt aan de door de Grondwet gestelde regelen wil houden, waarom heeft het dan de Kamers niet buitengewoon bijeengeroepen, om haar het programma zijner beginselen mede te deelen, en, opdat de Kamers daaromtrent haar gevoelen konden uiten?

»Langs dien weg had men kunnen te weten komen, wat de heeren van het tegenwoordig ministerie eigenlijk van ons verlangen, en uit de diskussie over hunne beginselen ware het verschil of de overeenstemming tusschen hen en de meerderheid der Kamer tastbaar geworden. Maar helaas! 't is maar al te zeer vreezen dat de meeste dier heeren niet erg aan beginselen, welke dan ook, gehecht zijn. Hun eenigst streven, nu zij het roer in handen hebben gekregen, schijnt te zijn ons terug te brengen tot een toestand, die door al wat in het land doorzigt en eerlijkheid bezit, wordt afgekeurd.

De ontbinding der Tweede Kamer zal algemeene verkiezingen tot eerste gevolg hebben. Welk eene woeling geeft dat overal waar ze plaats hebben! Doch hoe sterk zullen hier te lande de volkshartstogten niet overspannen worden, nu de ministerieele politiek de protestantsche vooroordeelen als een wapen zal bezigen om in de Kamer de meerderheid te verwerven! Ik zal er heden niets meer van zeggen; men zal maar al te spoedig bevinden dat niets in hooger graad kan bijdragen tot herhaling der altoos betreurenswaardige tooneelen die bereids hebben plaats gehad, dan die algemeene verkiezingen, aangeraden door het tegenwoordig ministerie."

Reeds hebben onze lezers het rapport gezien door het nieuwe Ministerie den Koning van Holland aangeboden, en waarbij het besluit ter ontbinding van de Tweede Kamer wordt gemotiveerd. Wij zouden verwacht hebben, dat het Ministerie, zoodra het land tot kalmte was teruggekeerd, zich door de Kamer vertoond hadde ware met zijn programma. Maar de Tweede Kamer te ontbinden en een beroep op de kiezers te doen, te midden der nog altijd voortdurende agitatie, die door de ontbinding weder zal worden aangevuurd, is een maatregel die ... aan volslagen blindheid doet denken, ten ware er niet achter verscholen lag de bedoeling, om zich eene parlementaire meerderheid te scheppen door het in werking brengen der fanatieke hartstogten.

Men sluit de zitting, om niet langer — dus luidt het rapport aan den Koning — door politieke diskussien aan de spanning van het tegenwoordige oogenblik nieuwe kracht bij te zetten. Maar is niet vlak het omgekeerde waar? Het afgetreden ministerie had de algemeene sympathien, in de Kamers zoowel als in de provincien; de plegtige verklaringen op de parlementaire tribune afgelegd, en de ernstige taal van de meest invloedrijke organen der pers, die de godsdienst buiten het spel laten, bewijzen zulks overvloedig. En geeft men door een daad als die van de ontbinding der Kamer, niet een nieuwen en sterker prikkel aan de verbittering? Het *Handelsblad* heeft niet geaarzeld die daad reeds vooruit vermetel en inkonstitutioneel te noemen. Voorts het votum van vertrouwen, met eene aanzienlijke meerderheid door de Tweede Kamer aan het ministerie-Thorbecke gegeven, nam volkomen het gevaar weg, 't welk men voorgeeft van den kant der volksvertegenwoordiging te vreezen.

De ministers wel is waar, erkennen dat er geen den minsten twijfel moet bestaan, wat aangaat de onschendbaarheid der konstitutie, maar zij stemt in met de bezwaren des Konings tegen de doelmatigheid van zekere bepalingen der grondwet, en zoo zij de vrijheid van godsdienst aan alle belijdenissen toegestaan, erkennen, te gelijkertijd spreken zij van een zeker door de konstitutie aan den Koning opgedragen, en dit stellen zij boven alles. Door middel van een soortgelijk prerogatief, in handen van Koning Willem I. gegeven, had deze vorst zich van het geheele onderwijs meester gemaakt. Wij begrijpen niet wat de stellers van het rapport er door verstaan, wanneer zij een weinig verder melding maken van eene bevrediging aan een groot deel der natie te geven. Men mag vragen of het niet in hun plan ligt om de godsdienstige gelijkheid van alle eerediensten op te offeren?

De oude ministers hebben, in hun Adres aan den Koning zich meer ruiterlijk en niet minder ombaal verklaard; zij stonden op de hoogte der omstandigheden. Hunne plaatsvervangers zouden voorzigtig gehandeld hebben, indien zij over de koninklijke grieven tegen de konstitutie hadden gezwegen, want die *grieven* en dat

toezigt hebben de strekking van de natie bezorgd te maken.

Na het vermaarde votum van vertrouwen der Tweede Kamer, is het vermetel twijfelingen op te werpen over de wijze waarop het afgetreden ministerie de konstitutie toepaste. De drie oud-ministers, die in het nieuwe kabinet zijn opgetreden, hebben een in 't oog vallend bewijs gegeven van onhandigheid, door in te stemmen met een kritiek, die hen persoonlijk treft.

Men leest in het *Handelsblad*.

Groningen, 28 April. In onderscheidene gemeenten in deze provincie is men begonnen adressen te doen circuleren, gerigt aan den heer Thorbecke, en waarin aan wien hulde de dank der ingezetenen wordt betuigd voor het geen Z. Ed. als minister heeft verrigt ten voordeele des volks.

Men leest in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*:

De *Nederlander* is meestal behendig genoeg, om zoo te spreken, dat hij veel laat denken zonder zich in zijne woorden te compromitteren. Niet altijd is hij evenwel zoo voorzigtig. De goede HOMERUS vergeet zich wel eens, en dadelijk is de aap uit de mouw.

In zijn nommer bij voorbeeld van 28 dezer zegt hij, dat de motie van orde van 18 April, waarvoor 40 van de 52 leden stemden, »een bewijs te meer was van die *angstvallige onder-geschiktheid aan een ministerie*, dat in zijne geheele levensgeschiedenis, sedert 1 November 1849, openbaar was." Het spreekt van zelf, het belang van de *Nederlander* is, om de drie leden, die de anti-revolutionnaire partij in de 2de kamer had, als de eenige, de groote vertegenwoordiging der geheele *natie* te doen beschouwen, en de overgroote meerderheid der overschietende 65 leden, als eene ellendige côterie, sedert 1848 uit dezelfde menschen bestaande, welke dus noodzakelijk moest verbroken worden. — Onder het bovenstaande laten nu de heeren van de *Nederlander* met kleine letterijes drukken. »Men houde in het oog, dat, in het »*personeel*, de kamer sedert 1848 bijkans *geene verandering* ondergaan heeft"

NB. die heeren van de *Nederlander* weten maar volstrekt niet, dat sedert 1848

1. de heer VERWEY-MEJAN is gestorven;
2. » » DUYMAER VAN TWIST naar O. I. is gegaan.
3. » » BACKER kommissaris des konings in Overijssel is geworden;

4—19. » » LOTZ, SMIT, BOREEL VAN HOGELANDEN, VAN DAM VAN ISSELT, B. WICHERS, YPEY, V. ZUYLEN VAN NIJEVELT, THORBECKE, ROSENTHAL, VAN HASSELT, ALBERDA, BOXMAN, MUTSAERS, MONCHY, VAN NAMEN, RIJCKEVORSEL, voor hun lidmaatschap hebben bedankt;

20—33. » » HOFFMAN, BORRET, VILLERS DE PITÉ, LAMBRECHTS, FOKKER, LECLERCQ, HELDMA, GOUVERNEUR, DONKER CURTIUS, OOSTLING, WIJNAENDTS, SCHELTINGA WINTERBERG, VAN RANDWIJK, COSTERUS, bij de verkiezingen in 1850 en 1852 niet zijn herkozen.

Die heeren van de *Nederlander*, welke zeker nooit met het personeel der Kamer in aanraking zijn geweest (?) hebben zoo weinig die 33 veranderingen in een getal van 68 leden opgemerkt, dat zij met de meeste onnoozelheid en goede trouw de goede gemeente voorhouden, »die Kamer heeft in haar personeel sedert 1848 bijkans *geene verandering* ondergaan."

De andere bladen worden verzocht, deze Nederlander-*achtigheid niet onopgemerkt te laten.*

'sGRAVENHAGE, 29 April. Men verneemt, dat de Pruissische gezant bij het Nederl. Hof, graaf v. Königsmark, die gewoonlijk des zomers verlof erlangt om zich naar zijne goederen te begeven, dit jaar te 's Gravenhage zal verblijven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 April. Er hebben op nieuw eenige arrestatien plaats gehad, ten gevolge van het ter sluik invoeren der pamfletten tegen de regering.

— Men begint thans te spreken van moeijelijkheden, die er zouden kunnen ontstaan ten gevolge van het onlangs door het Engelsch bewind aan Frankrijk terug gegeven testament van Napoleon I. Er moeten aanzienlijke legaten in voorkomen, die nog niet aan de gelegateerden zijn uitgekeerd, en welke deze thans zouden vorderen.

— De *Moniteur* behelst een keizerlijk dekreet, eene koncessie verleende aan eenige kapitalisten uit Geneve, van 20,000 hektaren grond in de omstreken van Setof, provincie Constantine. Het plan is deze uitgestrektheid te bebouwen met dorpen, ter huisvesting van oorspronkelijk Zwitsersche gezinnen.

— Men verzekert, zegt de *Corriere Mercantile*, dat de draden van den onderzeeschen telegraaf, van Spezzia naar Corsica, reeds in den aanstaanden herfst zullen gelegd worden. De Fransche regering is belast om de lijn over Corsica te leggen. Wat de lijn aan het uiterste einde van Sardinie naar Bona in Algerie betreft, ziet men de ratifikatie van de overeenkomst tusschen den heer Britt en de Fransche regering te gemoet.

MADRID, 25 April. Om eenigermate te voorzien in de heerschende armoede in Gallicie zou de regering eene som van 5 millioen realen hebben aangewezen voor openbare werken, in gezegde provincie te ondernemen.

ENGELAND.

LONDEN, 27 April. De katholieke bisschop van Birmingham, Dr. Ullathorne, en Dr. Moore, president van het kollegie van Ascott, zijn in hechtenis genomen. Zie hier de reden. Voor eenige jaren wilde een Katholiek eene missie stichten in Oxfords-hire en bestemde daartoe 80 aandeelen in de bank van Monmouths-hire, welke hij plaatste op naam van de eerw. heeren Ullathorne en Moore, die alzoo tot hun onheil in de administratie van die bank gemengd werden. Althans die bank ging *failliet*, en om hunne verantwoordelijkheid te dekken, offerden zij ieder eene som van *f* 12,000; doch die som is niet voldoende, en men heeft thans nog *f* 48,000 van elk gevorderd, welke zij volstrekt niet in staat zijn te leveren; uit dien hoofde zijn zij gearresteerd, totdat zij voor het hof hun onvermogen zullen verklaard hebben.

— In de zitting van het Huis der Gemeenten zijn de diskussien over de begrooting tot nader orde verschoven, nadat de heer Cobden en Sir Charles Wood zich er gunstig over hadden uitgelaten.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 27 April. In de Eerste Kamer is gestemd over de lezing van eene petitie, gelijkstelling vragende van alle godsdienstige gezindheden tot het bekleeden der bedieningen en waardigheden. In spijt van de beginselen der regterzijde is de lezing toegestaan.

WEENEN, 27 April. De vorst van Montenegro is alhier aangekomen om den Keizer in persoon zijn dank te betuigen voor de verleende bescherming in de jongste geschillen der Montenegrijnen met de Turken.

— De Keizer zal heden wederom voor het eerst na zijne herstelling eene wapenschouwing te paard houden.

STADSNIEUWS.

Burgemeester en Wethouders der stad Amsterdam brengen mits deze ter kennis der ingezetenen, dat als Verhuisdag voor dit jaar wordt aangewezen Dingsdag den 3 Mei aanstaande.

Burgemeester en Wethouders herinneren tevens aan de ingezetenen de verpligtingen, hun opgelegd bij art. 17 van het reglement voor de buurten dezer stad, waarbij is bepaald: „dat ieder, die binnen deze stad of haar grondgebied eene woning betrekt, verpligt is binnen den tijd van acht dagen, te rekenen van den dag waarop hij een huis of een gedeelte daarvan is komen bewonen, hiervan aangifte te doen bij den buurtmeester der afdeeling, waarin die woning gelegen is, op verbeurte van eene boete van een tot tien gulden, ter beoordeeling van den bevoegden regter.

„Deze aangiften zullen geschieden door de hoofden der huisgezinnen, zoo voor zich als voor alle bij hen inwonende personen.

„Zij, die binnenshuis, doch afzonderlijk eene of meer kamers bewonen, worden voor hoofden van huisgezinnen gerekend.

„Die in eene andere buurt of buurt-afdeeling gaat wonen, is verpligt, op verbeurte van eene boete van een tot vijf gulden, den buurtmeester daarvan kennis te geven, en zich te voorzien van een billet, door dezen onderteekend. Dit billet wordt door hem ingeleverd bij den buurtmeester der buurtafdeeling, waarheen hij verhuist. Bij verzuim van dit laatste zal de boete, hierboven op het nalaten van het doen der aangifte gesteld, worden toegepast.

„De verandering der woonplaats van eene gehuwde vrouw, ten gevolge van het voltrokken huwelijk plaats vindende, wordt dadelijk na de voltrekking, op verbeurte van eene boete van een tot vijf gulden, door den man aangegeven bij den buurtmeester zijner buurt; hij zal tot dat einde bij dezen inleveren een bewijs van woonplaatsverandering, dat hem zal afgegeven worden door den buurtmeester der buurtafdeeling, waarin zijne [illegible] gevangenisstraf van een [illegible] dagen, ter beoordeeling van den bevoegden regter.

„Al de gevorderde billetten, getuigschriften en verklaringen zijn bij den buurtmeester der buurtafdeeling, waarin de belanghebbenden wonen, kosteloos te bekomen."

Tot deze aangiften van verhuizing is ieder ingezeten zonder onderscheid verpligt, en worden mitsdien ook dienstbaren daarop opmerkzaam gemaakt, en ernstig vermaand, om bij hunnen buurtmeester aangifte van hunne verhuizing te doen, wanneer zij het gezin, waarbij zij dienstbaar waren, verlaten, om in eene andere dienst te treden, of elders hunne woning te vestigen, ten einde zich vrij te waren van de strafbepalingen, die bij verzuim op hen zouden moeten worden toegepast.

Ten einde de naleving van deze verordeningen te helpen bevorderen, worden de hoofden van huisgezinnen uitgenoodigd, om hunne dienstbaren daaraan te willen herinneren.

Burgemeester en Wethouders noodigen mitsdien allen en een iegelijk, wien het aangaat, uit, om op bovengemelden dag, vóór twaalf ure des middags, te verhuizen, en voorts om, door de opvolging der verpligtingen, waaraan bij deze herinnerd wordt, tot inachtneming der goede orde mede te werken.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 30 April.

ONDERTROUWD (28 April): J. L. W. Seijffardt met C. A. Oldenboom.

GETROUWD (28 April): J. A. Tonsor met G. Bels, van Groningen.

BEVALLEN (28 April): M. J. Coster, geb. Huijgens, Z.

OVERLEDEN (27 April): M. E. Rinné, 69 j. — (28 April): M. C. Schenkhuizen, wed. J. H. Molkenboer, 76 j. — (30 April): J. E. Gerding, 20 m.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		29 APRIL 4½ u. gebl.	30 APRIL 4 u.		gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		$63\frac{15}{16}$	$63\frac{9}{16}$ a	$63\frac{11}{16}$	$63\frac{2}{16}$
Dito Dito	3 »	$74\frac{13}{16}$	$74\frac{13}{16}$ »	75	$74\frac{13}{16}$
Dito Dito	4 »	$94\frac{5}{8}$	$94\frac{5}{8}$ »	$94\frac{11}{16}$	$94\frac{11}{16}$
O. I. Leening 1844	4 »	$94\frac{1}{4}$	$94\frac{3}{8}$ »		
Amortis. Syndic.	$3\frac{1}{2}$ »	$93\frac{3}{4}$	»		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$ »		»		
Aand. Rijn-Spoorweg	» »		»		
Aand. Holl. S. M.			»		
Obligatien	» »		»		
BELGIE, Obligatien 1844	» »		»		
Cert. bij de Belg. Bank.	$2\frac{1}{2}$ »		$52\frac{1}{16}$ »	$52\frac{1}{8}$	
Dito bij Rotsch. en Volksv	» »	$52\frac{1}{2}$	$52\frac{1}{2}$ »		
FRANKRIJK, Obligatien	3 »				
SPANJE Nieuwe	1 »	$23\frac{15}{16}$	$23\frac{13}{16}$ »	$23\frac{7}{8}$	$23\frac{7}{8}$
Dito	3 »	$47\frac{5}{8}$			
Dito Binnenl. à 6/m.	» »	$42\frac{7}{8}$	$42\frac{7}{8}$ »	$42\frac{15}{16}$	$42\frac{7}{8}$
Coup. Bewijzen.		$6\frac{7}{8}$	$6\frac{7}{16}$ »	$6\frac{7}{16}$	
Amortisable Schuld	»	$5\frac{9}{16}$	»		
PORTUGAL te Londen	5 »	$41\frac{3}{8}$	$41\frac{3}{8}$ »		
Dito Dito	4 »	$39\frac{1}{16}$	39 »		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	$108\frac{5}{8}$	$108\frac{5}{8}$ »	$108\frac{3}{4}$	
Dito Dito 1828 en 1829	» »	$107\frac{1}{8}$	$107\frac{1}{8}$ »		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »	$97\frac{1}{8}$	»		
Dito	$4\frac{1}{2}$ »	$101\frac{1}{2}$	»		
Dito bij *Hope*	4 »	$92\frac{1}{4}$	$92\frac{1}{4}$ »	$92\frac{3}{4}$	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »	$91\frac{1}{8}$	»		
Dito bij id. 5de Serie	4 »		»		
Cert. te Hamburg	5 »		»		
Inschrijving in Assignat.	6 »	$73\frac{1}{4}$	»		
Cert. van dito	» »		»		
POLEN, Certifikaten	4 »	$86\frac{3}{8}$	$86\frac{3}{4}$ »		
Dito Aand. à fl. 500		164	»		
Dito met Lot. » 300			»		
AMERIKA, Bank-Actiën			$5\frac{3}{16}$ »	$5\frac{1}{4}$	
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*			»		
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	82	$81\frac{15}{16}$ »	82	
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$ »	42	$42\frac{1}{8}$ »		
Dito 1851	$2\frac{1}{2}$ »	$42\frac{1}{16}$	$41\frac{15}{16}$ »	$42\frac{1}{8}$	
Dito 1849	5 »	$93\frac{1}{2}$	$93\frac{3}{8}$ »	$93\frac{3}{4}$	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	» »		»		
Dito	4 »		$69\frac{3}{4}$ »		
Letter B	5 »	$93\frac{1}{2}$	$93\frac{3}{8}$ »	$93\frac{5}{8}$	
Aand. met Loting fl. 500	. *f*		»		
Nieuwe dito » 250	. »		»		
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouager* 5 pCt.			»		
BRAZILIE te Londen 1824	5 »	99	99 »		
Dito Leening 1843	5 »		$100\frac{5}{8}$ »		
Dito £ 200	»		»		
PERU	$5\frac{1}{2}$ »		»		
MEXICO Nieuwe	3 »	$26\frac{1}{16}$	$25\frac{3}{4}$ »	[illegible]	
VENEZUELA à £ 100	$3\frac{1}{2}$ »		»		
GRENADA à £ 100	2 »		»		
Dito Uitgestelde		$11\frac{1}{8}$			
ECUADOR à £ 100	»	$4\frac{3}{8}$			

Grieken 5 pCt. $7\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$.

Hollandsche, Spaansche en Mexikanen waren lusteloos, Oostenrijksche en Russische iets beter en de overige onveranderd; de handel was algemeen onbeduidend.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	56[illegible]	Livorno	2/m. *f*	$89\frac{1}{2}$
„	zigt „	$56\frac{3}{4}$	Napels	„ „	[illegible]
Bordeaux	2/m. „	$56\frac{1}{8}$	Petersburg	„ „	1,86[illegible]
„	½/m. „	$56\frac{3}{4}$	Weenen	6/w. „	[illegible]
Madrid	3/m. „	246	Augsburg	„ „	[illegible]
Cadix	„ „	247	Frankfort	„ „	[illegible]
Sevilla	„ „	243	Hamburg	2/m.	[illegible]
Bilbao	„ „	244	Londen	[illegible]	[illegible]
Lissabon	[illegible]	44[illegible]			
Porto	[illegible]	[illegible]			

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 29 April. Belg. leen. 2½ pc. —; 1840/1842 5 pc. 98⅜; 1848, 93⅜; Spanje 1—3 pc. 23⅞; Binnenl. 3 pc. 42⅞; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 85¼.

PARIJS, 29 April. Fransche 3 pc. 80,60; id. 4½ pc. 103,20; Bank-Aktien —,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. —; Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 42⅞; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. —,—; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. —; Rusland 4½ pc. 102; Metall. 5 pc. 88½.

MADRID, 25 April. Spanje 3 pc. 43½; 1—3 pc. $24\frac{3}{16}$; Cert. Coup. —; Bank S. Fernando —.

LONDEN, 29 April. Cons. kont. 100¾ a —; op tijd 100⅞ a —; Braz. 100 a 101; 1829/39 100 a 101; Den. 3 pc. — a —; 5 pc. — a —; Ecuad. 5⅞ a 6⅛; Gren. 23½ a 24; Uitgest. 11¾ a 11⅞; Mexiko Nieuwe 26⅞ a —; Peru 4½ pc. N. 88 a 89; Uitgest. 68 a 68½; Rusl. 1822 5 pc. 119½ a 120½; (N.) 4½ pc. 103½ a 104½; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 39½ a 40½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23⅝ a 23⅞; 3 pc. 48 a 48½; Coup. cert. 6½ a —; Passive — a —; Holl. 2½ pc. [illegible] a —; id. 4 pc. 95¾ a —; Venez. 38½ a 39½; Uitg. [illegible]; Wissel op Amsterdam *f* —,—; Grieken 1824 11; [illegible]

WEENEN, 29 April. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 94⅜; Bank-Actien 1496; Wissel op Londen 10.46; Zilver 8½.

BERLIJN, 28 April. Schuldbr. 3½ pc. 93; Loten 156½; Rasl. Stiegl. 4 pc. 97; Pools. 4 pc. 92⅜; Loten fl. 500 92¼; Oost. Met. 5 pc. 88¼; Amsterdam zigt 143, id. 2/m. 142½.

HAMBURG, 28 April. Amst. Cert. 5 pc. 103½; Oost. Met. 5 pc. 94½; Spanje 1—3 pc. 22⅜; Binnenl. 3 pc. 40½.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 30 April.

OVERZIGT DER WEEK.

Koffij. De markt heeft weinig belangrijks opgeleverd en daar er geene dringende verkoopers zich voordoen, zoo zijn de prijzen der *Java* soorten onveranderd gebleven. — In *Surinaamsch* zijn nog eenige partijtjes onder de hand tot vorige prijzen afgesloten. — *Brazil* blijft in de kleurige soorten gevraagd met beperkte keuze.

De Voorraad van Java Koffij op Ontvang-Cedullen, bedroeg op ultimo Maart ll. . . . . . . 287,667 Balen.
Op heden . . . . 199,704 „
Alzoo afgeleverd in deze maand . . . 87,963 Balen.

Thee blijft vrij vast met zeer weinig handel.

Tabak. *Maryland* blijft voortdurend gevraagd; door de kleine voorraad hebben zich echter de omzettingen in de eerste hand alleen maar bepaald tot 33 vaten, waarvoor zeer stijve prijzen aangelegd zijn. — Verder zijn nog uit de eerste hand afgesloten: 786 pakken *Portorico* in bladen, tot geheimen prijs. Van de geveilde 1348 pakken *Giron*, zijn alleen maar 418 pakken verkocht van 24 tot 48½ cs., het overige boven de marktwaarde teruggenomen, terwijl 85 pakken *Manilla* van 36½ tot 60 cs. nemers hebben.

Katoen. Zonder prijsverandering, met weinig omgang in *Amerikaansch* en *Oostindisch*. Naar fijne lange kwaliteiten *Surinaamsch* bestond veel vraag, waardoor iets hoogere prijzen voor dezelve te bedingen waren, daarentegen gaat kort *Surinaamsch* traag van de hand en is niet dan tot lagere prijzen te plaatsen.

Suiker. *Ruwe* De stemming blijft voortdurend gedrukt, in afwachting der veiling bij de N. H. M. op 12 Mei van 59818 kranjangs *Java*, waarvan de waarde als volgt getaxeerd wordt: N° 5 *f* 24½, N° 6 *f* 25½, N° 7 *f* 26, N° 8 *f* 26½, N° 9 *f* 27½, N° 10 *f* 28½, N° 11 *f* 29, N° 12 *f* 29½, N° 13 *f* 30½, N° 14 *f* 31, N° 15 *f* 32, N° 16 *f* 32½, N° 17 *f* 33½, N° 18 *f* 34½, N° 19 *f* 35, N° 20 *f* 36. — In de dezer dagen gehoudene veiling van 831 vaten *Surinaamsch* was de kooplust zeer gering, waardoor er slechts een gedeelte van *f* 21½ tot *f* 27½ verkocht is, terwijl het opgehoudene naderhand uit de hand tot de taxatie, met moeite is geplaatst. De fabrieken aan den Rijn hebben zich daarbij grootendeels voorzien. — *Geraffineerd* voor uitvoer blijft zeer prijsvast, zonder dat daarin van eenig belang omgegaan is. — In *Consumtie* zijn de noteeringen als volgt: *Melis Stoom* N S R N° 1 *f* 67 a 68, N° 2 *f* 65 a 66, N° 3 *f* 62 a 63; B K N° 2 *f* 65 a 66; B & H *f* 62; S & T N° 1 *f* 62, N° 2 *f* 61; W & Z *f* 58. *Basterden*, geel *f* 47 a 57, helbruin *f* 44 a *f* 46, bruin *f* 42 a 43. — *Stroop. Stoom f* 23 a 24, O. F *f* 25 a 27. — *Kandij*, wit *f* 98 a 106, blank *f* 82 a 96, geel *f* 68 a 78, ligt bruin *f* 64 a 67, middel bruin *f* 60 a *f* 62, donker bruin *f* 64 a 65. *Boerhavisch f* 100.

Specerijen. Zonder omgang met zeer vaste prijzen.

Gedroogde Fruiten, blijven zeer gezocht, vooral *Rozijnen*, waarvoor men besteed heeft: nieuw *Smirna f* 16½; nieuw *Samos f* 11; nieuw zwart *f* 9½. — *Krenten*. Puike *Zantische f* 37 a 38. — In veiling zijn verkocht 12/1, 118/2 en 205 vaatjes van het laatste gewas; zeer ordinair van *f* 16½ tot *f* 17½, betere soort van *f* 24 tot 27½ na kwaliteit.

Rijst, met geregelde aftrek in de ordinaire gepelde soorten tot onveranderde prijzen. — *Gepelde Java Tafel* tot 10½ a *f* 11½ goed te plaatsen.

Potasch. Met meerder kooplust tot onveranderde prijzen.

Drogerijen. *Chinesche. Kaneel* tot 78 cs. bij partij zeilende de markt. *Cassia Vera* nominaal op 30 cs. zonder handel. — *Gom Elastic.* blijft tot *f* 39 voor *Oostindische* gevraagd. — *Gom Damar* iets meer aangeboden. — *Gom Copal* met weinig voorraad goed te plaatsen. — *Camphor* stil.

Sterke Dranken. *Arak* met meerder kooplust voor partijen uit de eerste hand. — *Genever* 100 % eerste soort *f* 19½, tweede soort *f* 18½. — *Moutwijn* 91 % *f* 15½ pr. Vat a kontant.

Metalen. *Banca-Tin* nominaal op *f* 68 a *f* 70. — *Koper* en *Lood* zeer flaauw, zonder omzet van eenig belang.

De Voorraad van Banca-Tin op Ontvang-Cedullen bedroeg op ultimo Maart ll. . . . . 46,854 Blokken.
Op Ultimo dezer . . . . 36,174 „

Alzoo afgeleverd in deze maand . . . 10,680 Blokken.

Onverkochte voorraad bij de N. H. M. 74,542 Blokken.

Honig. Hierin hebben belangrijke omzettingen van *Havana* uit de eerste hand plaats gehad, zoowel in loco als zeilende, tot vrij hooge prijzen, ofschoon men in de tweede hand nog tot *f* 13½ a *f* 14 Entrepot teregt kan komen. — *Was.* Inlandsch geel *f* 89 a 90 met weinig voorraad.

Vetwaren. *Talk* blijft willig gestemd met onbelangrijke voorraad. — *Amsterdamsch Smeer f* 29 a 29½. — *Palmolij* met zeer veel handel hoofdzakelijk in de tweede hand tot stijgende prijzen. Voor Prima soort heeft men *f* 22 besteed en houdt men nu op *f* 23. — *Traan. Walvisch f* 39 E.; *Robben f* 38 E.; *Berger* bruin *f* 46, blank *f* 60. — *Patentolij f* 36¾ a *f* 37 a kontant. — *Ansjovisch* wederom hooger, hoofdzakelijk door speculatie. Men noteert nu van 1852 *f* 19, van 1851 *f* 20, van 1850 *f* 17, van 1849 *f* 12, van 1848 *f* 10.

ROTTERDAM, 29 April. Uit de eerste hand zijn afgedaan ca. 3000 ba. Java Rijst tot *f* 7, per *v. d. Palm.*

GRAANMARKT.

UTRECHT, 30 April. Tarwe nieuwe *f* 8,00 a 9,25, dito (rauuw-arige) *f* 2,50 a 10,50; Rogge *f* 7,00 tot *f* 7,60; Garst *f* 4,60 a 6,50; Boekweit *f* 7,60 a 8,20; Haver *f* 3,10 tot *f* 4,60; Groene Erwten *f* 8,50 tot 12,00; Boter *f* 0,80 tot *f* 0,96, het Ned. ℔; L. Kaas *f* 20 tot *f* 22 de 100 Ned. ponden; Aardappelen *f* 3,00 a 4,75, per Ned. mud.

SCHIEDAM, 29 April. Rogge. In het begin der week werden tot lagere prijzen opgeruimd en later besteedde men voor puike kwaliteit wederom ruim vorigen koers; te weten: 143/2 ℔ ger. Koersche *f* 200 3/m., later *f* 202, *f* 204 6/w.; 142/2 ℔ Odessa *f* 182 1/m.; 144/2 ℔ Koersche *f* 211, *f* 213 6/w. Voor 145/2 ℔ Libau werd *f* 213 kt. te vergeefs geboden.

Gerst. Hierin was de handel vrij levendig en ongedroogde werd duurder betaald. Men noteerde: 129/2 ℔ Koersche *f* 214, *f* 216 3/m.; 129/2 ℔ Mannheim *f* 176, 177 6/w.; 132/2 ℔ dito *f* 181, 182 6/w.

Moutwijn. Van gepasseerden Zaturdag tot en met Woensdag was er a *f* 15½ een vrij goeden handel; gisteren alzoo weinig vraag zijnde, werd de markt op *f* 15¼ terug gebragt en heden was alzoo wel te koopen, ofschoon eenige houders weigerden daarvoor af te geven.

Jenever *f* 18,75. — Amst. Proef *f* 20,00.

MIDDELBURG, 28 April. Tarwe, gewone goede soorten *f* 7,75 a 8,25, mindere *f* 7,10 a 6,90 naar deugd; puike jarige Walchersche *f* 10,75 a 11, puike *f* 9,75 a 10; puike Walchersche *f* 8,50 a 9, gewone soorten *f* 7,15 a 8, mindere *f* 7. — Rogge *f* 6,80 a 7. — Gerst. Puike zware Winter *f* 8,20, Dito Zomer *f* 4,90. — Walch. Witteboonen *f* 10,75 tot 11,25; Dito Bruineboonen *f* 12 en *f* 12,25; Dito Paardeboonen *f* 5,90 a *f* 6; Dito Groene Erwten *f* 7,75 a 8,25, groote dito *f* 9 a *f* 9,75 naar deugd. Zeeuwsche Paardeboonen *f* 5,45. Dito Groene Erwten *f* 7,50 a 7,75. — Raap-Olie *f* 36, Patent-Olie *f* 38. Lijn-Olie *f* 33,50 pr. Vat. — Lijn-Koeken *f* 10 pr. 104 stuks.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 30 April. Het berigt aangaande het verongelukken van het schip Boerhaave, kapt. Timmermans, van Rotterdam naar Akijab, heeft zich, volgens berigt van Akijab van den 7 Maart, bevestigd; het was in den nacht van den 16 Februarij op de Sailklippen, Z. O. van het eiland Cheliluba, gestrand en zou waarschijnlijk totaal weg zijn, het volk is gered.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 22 April. F. F. Bieze, Vriendschap, Livorno. L. P. de Jonge, Hendrika, Bordeaux.

UITGEZEILD:

TEXEL, 29 April. D. H. van Wyk, Anna en Arnoldina Suriname. G. N. van Duinen, Elisabeth, Venetien. H. van der Laan, Jacoba Anda, Triest.

HELVOET, 29 April. G. van der Gouw, Maria Johanna, Lissabon. — Gisteren nog: G. H. Pijbus, Hoop en Verwachting, Boston.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 10den April. Kinderdijk, kapt. Ouwehand, v. Rotterdam n. Valparaiso.

Den 26en April. is door den Loods P. W. krijnen van de Texelsche boot N° 2, op de hoogte van de Singels, gepraaid: Piet Hein, kapt. A. Meijer van Amsterdam naar New-york

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 30 April in lading naar:

Keulen	[illegible] de Hoop.
Keulen	J. H. Wilson, Colln N°. 20.
Mainz	W. Keller, Mainz N°. 1.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.
Manheim	J. J. Reyadorp, de Kust van Brazilien.
Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Dusseldorp & Neus	W. Wientjes, Niederrein N°. 1.
Ludwighaven	J. G. Fenster, Mein Vergnugen.
Frankf. & Coblentz	J. van Dusseldorp, Frankfort N°. 16.
Urdingen & Ruhort	C. Wansing, Geertruida.

AMSTERDAM, 28 April vertrokken:

Keulen	H. Willemse, Colln N°. 6.
Weesel	E. F. Beljer, de Hoop.
Duisburg	J. L. Arera, Ondine.
	29 April.
Heilbron	M. Ludwig, Helena.
Frankf., Coblentz en Manheim	J. Rausch, Frankf. N°. 5.
Rijnhoogte	Arnhem, 29 April. 4 el 64 duim. Keulen, 28, 18 vt. 6 „

ADVERTENTIEN.

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.